

L 38 - spm 158 SOU L 38 - svar på spm. 158, fra socialministeren

Folketingets Socialudvalg

Dato: 29. april 2005

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af den 14. april 2005 følger hermed - i 5 eksemplarer - socialministerens svar på spørgsmål nr. 158 ad L 38

Spørgsmål nr. 158 ad L 38: ” Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra De Samvirkende Invalideorganisationer, jf. L 38 - bilag 18.”

Svar: DSI fremfører i deres henvendelse en række forslag og ønsker til forbedringer af lovforslag om udmøntning af aftalen om strukturreformen:

VISO

1. VISO's dimensionering skal være dækkende.

Det er jeg helt enig i, og jeg mener, at vi har fundet den rigtige dimensionering.

2. VISO skal have en bestyrelse med reel indflydelse. VISO må ikke gøres til en statslig styrelse

VISO vil blive organiseret med en mindre central enhed på ca. 50 årsværk, en vidensdel på ca. 100 årsværk samt et netværk på ca. 250 årsværk, hvor specialisterne er placeret decentralt, idet de er ansat i kommuner, regioner eller i private tilbud. Netværket fastholdes således som en del af det kommunale/regionale tilbud, dvs. forbliver lokalt i de tilbud, hvor de i øvrigt arbejder.

Det er kun den centrale enhed, som vil blive organiseret som en styrelse.

Styrelsen skal bl.a.:

- Sikre én indgang til overblik over VISO's funktioner, den eksisterende viden - hvem der laver hvad, og hvor man skal henvende sig
- Sikre en koordineret vidensopbygning, -udvikling og grundlag for bestyrelsens vurdering af dimensioneringen inden for den samlede ramme
- Have overblik over den kommunale og regionale rådgivningsstruktur
- Kunne foretage en faglig vurdering som grundlag for at henvise kommuner, institutioner/botilbud og borgere til den rigtige viden og rådgivning
- Sikre overblik over og samarbejde med netværk i øvrige sektorer, herunder arbejdsmarkedssektoren og sundhedssektoren.
- Være sekretariat for den faglige bestyrelse for VISO

Styrelsen skal tillige indgå kontrakter mellem VISO og de kommuner, regioner og private tilbud, hvor netværket, dvs. viden og ekspertise om de mest specielle og komplicerede enkeltsager, befinder sig, således at VISO kan henvise kommuner og borgere hertil.

Netværket vil blive sammensat, så der er en ekspertviden på hele det sociale område, herunder også de forskellige mindre handicapområder.

At VISO bliver oprettet som en styrelse betyder, at jeg som socialminister har det overordnede ansvar, og at styrelsens direktør er ansvarlig for styrelsens virksomhed.

For at jeg kan leve op til mit overordnede ansvar er det meget vigtigt, at der er en faglige bestyrelse, der løbende kan følge udviklingen i behovene for specialrådgivning, løbende vurdere dimensioneringen af indsatsområderne og løbende evaluere VISO's virksomhed. Den faglige bestyrelse skal derudover drøfte vidensopsamling om den løbende udvikling i behovene for specialrådgivning og i den indsats, der leveres fra VISO, ligesom det vil være en vigtig opgave for bestyrelsen at pege på eventuelle behov for at tilknytte nye specialer til VISO's netværk, som kan dække nye opståede behov.

3. Borgerne skal frit kunne henvende sig til VISO både for at få specialrådgivning og udredning
Udredning er – modsat specialrådgivning – et egentligt sagsforberedende skridt i den kommunale sagsbehandling. Udredning danner grundlaget for den kommunale myndigheds beslutning om valg af indsats. Det er derfor vigtigt, at der er tæt dialog mellem kommunen, som beslutter, og den der udreder. I modsat fald risikerer borgeren at gennemgå en udredningsproces, der ikke anvendes til noget.

Borgere vil kunne henvende sig direkte til VISO om specialrådgivning, men i langt de fleste tilfælde er det mest hensigtsmæssigt for borgeren, at henvendelsen går via kommunen for at sikre en dialog mellem borger, den ansvarlige myndighed (kommunen) og den rådgivende instans (VISO).

Ligesom i dag er det også efter kommunalreformen kommunen, som har ansvaret for at yde udredning til dens borgere. Dette ansvar tydeliggøres efter kommunalreformen af, at der fremover kun er én myndighed, nemlig kommunen, som har det fulde myndigheds- og finansieringsansvar i forhold til borgerne. Kommunen kan søge hjælp til sin udredning hos andre kommuner, hos private eller i regionale tilbud samt for så vidt angår de få mest specialiserede og komplicerede sager, hvor den fornødne ekspertise ikke kan forventes at være til stede i den enkelte kommune eller i regionens tilbud, hos VISO.

Udgangspunktet er at fastholde princippet om kun én myndighed, og at henvisning til udredning i VISO sker gennem kommunen. Det er kommunen, som træffer afgørelse om de tilbud, borgeren skal have, og især når der er tale om meget komplicerede og specialiserede sager, er det vigtigt, at borger og kommune så hurtigt som muligt er i dialog om mulighederne for hjælp. På baggrund af en udredning af sagen træffer kommunen afgørelse om de ydelser, borgeren skal have. Såfremt kommunen mener at have brug for det, kan den henvise borgeren til en vejledende udredning hos VISO, ligesom borgeren selv kan bede om det. Det er således det mest hensigtsmæssige for borgeren, at henvendelsen går via kommunen, dels for at sikre en hurtig dialog mellem kommune og borger dels for at sikre en dialog mellem borger, den ansvarlige myndighed (kommunen) og den rådgivende instans (VISO).

Et kommunalt afslag på udredning i VISO vil kunne indbringes for det sociale nævn.

De regionale udviklingsråd

4. De regionale udviklingsråd etableres så hurtig som muligt og gerne senest den 1. oktober 2005
Der eksisterer allerede i dag udviklingsråd, som skal redegøre for udviklingen på det grundtakstbelagte område i amtet af hensyn til overvågningen af grundtakstreformen. Disse udviklingsråd fortsætter til udgangen af 2006.

Hertil kommer, at det ikke vil være muligt at udpege kommunale og regionale repræsentanter allerede i 2005, ligesom de kommende statsforvaltninger, som skal tage initiativ til nedsættelse af udviklingsrådene og efterfølgende sekretariatsbetjenede rådene først eksisterer fra 1. januar 2007.

5. De regionale udviklingsråd skal have høringsret på rammeaftaler

De regionale udviklingsråd skal følge og drøfte udviklingen på servicelovens område samt specialundervisningsområdet. Overvågningen sker ved, at kommunalbestyrelserne og regionsrådet er forpligtet til i en 4-årig overgangsperiode at sende en årlig redegørelse om udviklingen på det sociale område samt på specialundervisningsområdet til udviklingsrådet. Udviklingsrådet kan inddrage den gældende rammeaftale og eventuelt kommentere den. Herigennem får udviklingsrådet mulighed for at vurdere den foreliggende rammeaftale og gennem sine bemærkninger påvirke den kommende rammeaftale.

Rammeaftale

6. Etablering af en formel mæglingsinstans ved uenighed om rammeaftaler mellem regioner og kommuner og fastlagte retningslinjer for beslutninger om flytning af opgaver fra amter/regioner til kommuner

Regionsrådet har en leverandørpligt i forhold til kommunerne, og omfanget af denne pligt fastlægges på baggrund af år lige redegørelser fra kommunalbestyrelserne i regionen. Derfor har alle parter en stærk interesse i at opnå enighed om en aftale. Regionen er som leverandør interesseret i at sælge sine ydelser, og kommunerne er interesserede i at købe, da de i modsat fald selv står med ansvaret for at oprette et tilbud, der modsvarer borgerens behov eller købe det hos andre leverandører, såfremt disse findes .

Det fremgår af lovforslaget, at det alene er kommunalbestyrelsens beslutning, om den vil overtage et amtskommunalt/regionalt tilbud. Overtagelsen af tilbud skal drøftes i forbindelse med de årlige rammeaftaler, hvor alle kommuner og regionen har mulighed for at drøfte konsekvenserne af overtagelsen, herunder at beliggenhedskommunen skal sørge for forsyningssikkerheden for andre kommuner. Såfremt der ønskes et mere overordnet perspektiv på en kommunal overtagelse, kan enhver kommunalbestyrelse i regionen anmode om, at spørgsmålet om en kommunal overtagelse tages op i kontaktudvalget, således at alle aspekter af overtagelsen belyses.

Der er derfor efter min vurdering ikke behov for en mæglingsinstans.

Finansiering

7. En gensidig kommunal forsikringsordning, der sikrer et objektivt finansieret grundbeløb til udvikling og akutpladser, aflastningspladser, specialrådgivning mv. på det regionale niveau.

En gensidig kommunal forsikringsordning vil stride imod kommunalreformens principper om at fastholde et entydigt myndigheds-, finansierings- og forsyningsansvar i kommunerne. Derfor skal udgifter til ovennævnte ydelser indregnes i taksterne for regionens tilbud, ligesom de vil skulle ind-

regnes i taksterne for private tilbud. Omfang, indhold og takstfastsættelsen af ydelserne fastlægges i den årlige rammeaftale mellem kommunalbestyrelserne og regionsrådet

8. Grænsen for forsikringsordningen/medfinansieringen af økonomisk tunge enkeltsager sænkes væsentligt fra det foreslåede niveau på 800.000 kr. og medfinansiering fra staten fastsættes med 50% som eneste refusionssats.

Jeg er ikke enig i forslaget. Refusionsgrænserne for den årlige udgift er fastsat ud fra, at refusionsordningen skal afspejle det forhold, at kommunerne vil være mere økonomisk bæredygtige end under den nuværende grundtakstordning. Grænsen på 800.000 kr. i 2010 svarer cirka til det dobbelte af grundtaksten for døgnophold i dag.

Selve fastlæggelsen af grænserne er en vurdering af den mest hensigtsmæssige balance mellem individuelt ansvar og udgiftsuddlignende solidaritet. Men vurderingen er foretaget på grundlag af, hvor mange meget dyre sager der er, og erfaringer baseret på grundtakstsystemet tilpasset den større økonomiske bæredygtighed i de nye store kommuner. Heri har bl.a. indgået Amtsrådsforeningens grundtakstanalyse fra maj 2004 og en mindre stikprøveundersøgelse blandt kommunerne gennemført af Socialministeriet.

Der skal desuden gøres opmærksom på, at den endelige fastlæggelse af refusionsordningen sker i tilknytning til fastlæggelsen af ændringer i tilskuds- og udligningssystemet. Dette fremgår af lov-bemærkningerne.

Institutioner

9. Udviklingsplaner for botilbud/institutioner med mindre end 100 pladser

Begrundelsen for kravet om udviklingsplaner for meget store botilbud med over 100 pladser er, at der i realiteten er tale om gamle særforsoresinstitutioner, som i særligt omfang vil kunne have brug for udvikling og fornyelse.

Denne begrundelse gør sig ikke gældende for øvrige institutioner og tilbud. Jeg mener derfor ikke, at der skal fastsættes bestemmelse om udviklingsplaner for botilbud/institutioner med mindre end 100 pladser. Men kommunalbestyrelser og regionsråd har naturligvis ansvar for, at der sker en løbende udvikling af tilbuddene, så de modsvare borgernes behov. Det gælder så vel i forhold til udvikling i behovene hos allerede optagne borgere som i forhold til evt. helt nye typer af behov, der fordrer udvikling af nye tilbud. Her kan de regionale tilbud og kommunerne samarbejde med VISO. Rammerne for regionsrådets udviklingsansvar fastlægges i de årlige rammeaftaler.

Eva Kjer Hansen

/Aksel Meyer